

fotoverslag van de vogel- en natuurreis naar **Varanger** en **Pasvik**, arctisch Noorwegen, mei 2024

'Vogels en natuur van toendra, taiga en arctische kusten': die stonden op het programma van deze bijzondere natuur- en vogelreis in het uiterste noorden van Noorwegen.

Na een tweetrapsvliegreis met SAS, van Amsterdam via Oslo naar Kirkenes, kwamen we dezelfde dag dik boven de poolcirkel uit. Dit gebied ligt aan de noordrand van de taiga. Taiga of boreaal woud is een circumpolair biotoom dat wordt gekenmerkt door uitgestrekte, koude en vochtige naaldbossen. Het Russische woord *tajgá* (тайга), dat naaldbos betekent, is overigens afkomstig uit het Mongools.

De gebieden die met 'taiga' worden aangeduid, vormen samen het grootste, circumpolaire bosgebied op aarde: het omvat grote delen van noord Europa, noord Azië en het noorden van Noord-Amerika. Het is het noordelijkste gebied waar (merendeels) naaldbomen en de daarvan afhankelijke diersoorten en vegetatie kunnen overleven. Het laatste gedeelte van onze reis brachten we door in deze taiga, in het gebied Pasvikdalen, tussen Finland en Rusland.

Maar eerst even naar het begin van onze ontdekkingsreis: de dag na aankomst en overnachting in Kirkenes, reden we gelijk door naar Berlevåg, aan de Barentszee. Om daar te komen konden we niet anders dan over de toendra. En dat is nu juist het gebied waar we soorten konden verwachten als: Kleinste Jager, Strandleeuwerik en Sneeuwgorz. Tijdens enkele stops op de toendra zagen we deze soorten, de Sneeuwgorz overigens nog niet. Nog heel veel sneeuw lag er op de boomloze vlaktes. Dit voorjaar bleek noord Europa iets kouder dan gemiddeld, vandaar al die sneeuw.

Rond Berlevåg lag niet zoveel sneeuw: op zeeniveau heersen hier toch andere temperaturen. Rond dit dorp konden we goed uit de voeten: korte wandelingen maakten we. En vanuit onze twee

'mobiele schuilhutten' konden we heel vaak erg fraaie plaatjes schieten. Diverse dagexcursies rond Berlevåg brachten ons naar de volgende gebieden: Kjølnes vuurtoren met prachtig uitzicht over de Barentszee, Kongsfjord, Store Molvik en diverse andere hoogarctische gebieden.

Vervolgens stond het oostelijke gedeelte van Varanger schiereiland op het programma; we hebben in Vardø vier keer overnacht. Dat gaf ons de sublieme gelegenheid om de omgeving goed te verkennen. Een van de vele hoogtepunten was ons bezoek aan vogeleiland Hornøya. Daar zijn veel mooie waarnemingen en opnames gemaakt, zoals de bijschriften in dit fotoverslag al aangeven.

Onze laatste accommodatie was in Svanvik, in de uitgestrekte taiga van Nationaal Park Pasvik, ten zuiden van Kirkenes.

Onze excursies, van de vroege ochtend tot de late avond, leverde heel wat op. Eigenlijk waren alle excursies facultatief, maar bij de vroege en late activiteiten ging vaak 'de harde kern' mee.

Uiteindelijk hebben we, bij elkaar opgeteld, tijdens deze indrukwekkende reis zo'n 128 soorten vogels waargenomen. Overigens stond meer de kwaliteit dan de kwantiteit voorop. Daarnaast namen diverse soorten zoogdieren waar als: Rendier, Vos, Otter, Gewone en Grijs Zeehond, walvissen, Sneeuwhaas, Hermelijn en Eland. Helaas dit keer geen Poolvos.

Met plezier hebben reisleader Victor Eggenhuizen en ondergetekende deze enthousiaste groep natuur- en vogelvrienden rondgeleid in dit Noorse, hoogarctische vogelparadijs. Wij danken Wim, Nellie, Ad, Hanny, Jan, Yvonne, Irène en Jacky voor hun deelname en prettige gezelschap.

Ons advies voor de toekomst is:

'blijf genieten'.

Deze reis wordt eind mei 2026 opnieuw uitgevoerd.

Mede namens Victor,
Emile Dirks

Gebrilde vorm van de Zeekoet, Hornøya

Fraaie Roodkeelduiker op een toendrameertje

Enkele van de vele Pestvogels in Kiberg

Papegaaiduiker op Hornøya

Moerassneeuwhoen bij Komagvar

Kortbekzeekoeten op Hornøya

Kemphaan bij Dammen, Vadsø

En weer een andere Kemphaan bij het Dammenmeertje

Mooi, onvolwassen mannetje Haakbek bij Strand, Pasvikdalen

Paartje Alk op de rotsen van Hornøya

Oplettend mannetje Auerhoen, Pasvik NP

Kleine Jager bij Sandfjorden

Kleinste Jager op de toendra

Alpensneeuwhoen op de toendra

Nieuwsgierige Kuifaalscholver

Alk op Hornøya

Zeearend onderweg

Zeearend langs de weg, een algemene soort!

Taigagaai bij Vaggatem, Pasvik National Park

Ruigpootbuizerd bij Faerdesmyra

Pestvogel in Kiberg

Papegaaiduiker op Hornøya

Trainende Kuifaalscholvers voor
'synchroonkijken'

Grauwe Franjepoot op Dammen, Vadsø

Kemphaan op Store Vadsøya

Man en vrouw Goudvink bij Svanvik

En nog een . . .

Ijseend bij Båtsfjord

Geelsnavelduiker in de haven van Vardø

Kuifaalscholver

Zwarte Zeekoet

IJsgors

IJseend

Grauwe Franjepoot

Goudvink mannetje

Pestvogel

Bruinkopmees

Haakbek

Papegaaiduiker

Taigagaai

Paartje Roodkeelduikers

Kleinste Jager

Mannetje Auerhoen

Moerassneeuwhoen

Bruinkopmees bij Strand, Pasvikdalen

IJseenden bij Berlevåg

Groep Bonte Strandlopers en Bontbekplevieren bij Tanamunningen

Taigagaai bij Vaggatem, Pasvikdalen

De zeldzame Ortolaan, ontdekt in Melkefoss

Roepend mannetje Moerssneeuwhoen

Kleinste jager bij z'n nest, Sandfjord, Berlevåg

Baltsende Kemphanen op Vadsøya

Reisleider Victor op de toendra

Grauwe Franjepoot bij Ekkerøy

Lunch langs de Tanarivier

Een wel heel grote groep Paarse Strandlopers bij Tanamunningen, op weg naar Siberië (foto © Jacky)

Mannetje Auerhoen in Pasvik National Park

Haakbek in de boreale wouden van Pasvik NP

Prachtige Pestvogel in Kiberg (foto © Jacky)

Alkenpaar op Hornøya

Onvolwassen Elan in de taiga van Pasvik NP

Wat we zoal zagen langs de Russische grens . .

Moerassneeuwhoeders vliegen over de toendra

Huiselijk tafereel bij de Papegaaiduikers

Kortbekzeekoeten broedend op de kliffen

Bijna al deze soorten ontdekten we in Øvre Pasvik National Park

5 - 10 Bultruggen zwommen rond bij vogeleiland Hornøya

Planken pad door het moerasbos naar een observatiehut in de taiga

Zeekoeten in de kolonie van Hornøya

Excursieboot stuit op Bultrug bij Vardø

Kuifaalscholver 'close up'

Passant op de uitgestrekte toendra (foto ©: Wim)

Volop bedrijvigheid bij de broedkolonie op Hornøya

Fotogeniek paartje Alk

Het gemeentebootje van Vardø naar Hornøya